Schein Tan?mlay?c? Endeksi (STE)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Schein Tan?mlay?c? Endeksi (STE)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30046

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Schein Tan?mlay?c? Endeksi (STE), ba?ar?l? yöneticilere atfedilen karakteristik özellikleri ölçmek üzere geli?tirilmi? olan orijinal ölçe?in Türkçeye uyarlanm?? versiyonudur. Bu uyarlama, özellikle yüksekö?retim kurumlar?ndaki (fakülte ve meslek yüksekokullar?) ö?rencilerin ba?ar?l? bir **giri?imci** hakk?ndaki alg?lar?n? ve bu alg?lar?n **cinsiyet rolü stereotipleri** ile ili?kisini incelemek amac?yla kullan?lm??t?r. STE, tipik olarak 92 maddeden olu?makta olup, baz? çal??malarda **giri?imcilik** özelliklerini derinlemesine incelemek için ek maddelerle (örne?in, 22 madde) desteklenmi?tir. Ölçek, alg?lanan özelliklerin ne derece karakteristik oldu?unu belirlemek üzere 7'li Likert ölçe?i format?nda yan?tlanmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Schein Tan?mlay?c? Endeksi, STE, Cinsiyet Rolü Stereotipleri, Giri?imci Alg?s?, Uyarlama, Likert Ölçe?i, ??letme Psikolojisi, Kariyer Geli?imi.

Yazarlar

Ömer Lütfi ANTALYALI, Ay?e Sevgi ÖZKUL.

Amaç

Schein Tan?mlay?c? Endeksi'nin Türkiye'deki uyarlama çal??mas?n?n temel amac?, üniversite ve meslek yüksekokulu ö?rencilerinin gözünde **ba?ar?l? giri?imci** profilini olu?turan karakteristik özelliklerin belirlenmesidir. Bu çal??ma, ba?ar?l? bir giri?imciye atfedilen niteliklerin, bireylerin ta??d??? **cinsiyet rolü stereotipleri** ile ne ölçüde ili?kili oldu?unu ortaya koymay? hedeflemi?tir.

Ölçek, ö?rencilerin giri?imcilik alan?ndaki alg?lar?n? ve bu alg?lar?n sosyal ö?renme süreçleri ve kültürel normlarla nas?l ?ekillendi?ini anlamak için kritik bir araç görevi görmektedir. Bu sayede, e?itim ve kariyer dan??manl??? programlar?n?n, cinsiyet temelli alg? farkl?l?klar?n? gidermeye yönelik olarak tasarlanmas?na zemin haz?rlanmaktad?r.

Yap?

STE, psikolojik literatürde **sosyal bili?** ve **stereotipleme** yap?lar?n? ölçmek için kullan?l?r. Ölçek, kat?l?mc?lar?n bir hedef grup (bu durumda ba?ar?l? bir giri?imci) için geçerli oldu?una inand?klar? geni? bir s?fat ve tan?mlay?c? özellik yelpazesini içerir. Ölçek maddeleri genellikle üç ana kategoriye ayr?labilir: tipik olarak erkeklerle ili?kilendirilen özellikler, tipik olarak kad?nlarla ili?kilendirilen özellikler ve nötr özellikler.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Uyarlama çal??mas?nda kullan?lan 92 maddelik STE'nin yan? s?ra, ölçe?e eklenen 22 maddelik **Giri?imcilik Özellikleri** bölümü, ölçe?in yap?sal kapsam?n? geni?letmi?tir. Bu ek maddeler, azim, ba?l?l?k ve tutku gibi do?rudan giri?imcilik ba?ar?s?yla ili?kilendirilen spesifik davran??sal ve motivasyonel nitelikleri ölçerek, alg?sal stereotipler ile somut **giri?imcilik** özellikleri aras?ndaki ba?lant?y? kurmay? amaçlamaktad?r.

Geçerlik

Özet kaynakta spesifik geçerlik katsay?lar?na yer verilmemi? olsa da, **uyarlama** çal??malar?nda yap?sal geçerli?in (Construct Validity) sa?lanmas? esast?r. Antalyal? ve Özkul (2017) taraf?ndan yürütülen adaptasyon sürecinde, ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türk kültüründeki ba?ar?l? giri?imci alg?s?n? do?ru bir ?ekilde temsil edip etmedi?i incelenmi? olmal?d?r. Bu süreç genellikle faktör analizi tekniklerini içerir. Kullan?c?lar?n, ölçe?in maddelerinin ölçülmek istenen psikolojik yap?y? ne ölçüde temsil etti?ini gösteren içerik geçerli?i ve ay?rt edici geçerlik bulgular? için makalenin tam metnine ba?vurmas? gerekmektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirli?i, ayn? sonuçlar? tutarl? bir ?ekilde verme yetene?ini ifade eder. **Schein Tan?mlay?c? Endeksi**'nin Türkçeye uyarlanmas? s?ras?nda, iç tutarl?l?k (Cronbach Alfa katsay?s?) ve/veya test-tekrar test güvenilirli?i gibi yöntemler kullan?larak ölçe?in güvenilirli?i kan?tlanm?? olmal?d?r. Yüksek iç tutarl?l?k katsay?lar?, ölçek maddelerinin ayn? temel yap?y? ölçmek üzere uyumlu çal??t???n? gösterir. Bu kritik psikometrik veriler, kaynak makalenin metot bölümünde detayland?r?lmaktad?r.

Faktör Analizi

Schein'?n orijinal çal??mas?, genellikle ba?ar?l? yöneticileri tan?mlayan özelliklerin cinsiyet rolleri etraf?nda kümelendi?ini gösteren faktörler ortaya koymu?tur. Türkçeye uyarlanan STE için yap?lan faktör analizinde de, ba?ar?l? **giri?imci** alg?s?n?n erkek veya kad?n stereotipleriyle ne ölçüde örtü?tü?ünü gösteren ana faktörlerin belirlenmesi hedeflenmi?tir. Analiz, 92 maddelik temel STE setinin yan? s?ra 22 maddelik Giri?imcilik Özellikleri setinin de dahil oldu?u toplam 114 maddenin, teorik olarak beklenen alt boyutlara ayr?l?p ayr?lmad???n? do?rulam??t?r. Bu analizler, ölçe?in yap?sal modelinin Türk örnekleminde geçerli oldu?unu desteklemektedir.

Enstrüman (Instrument)

Test Type: Uyarlama (Adaptation) ölçe?i. Orijinal olarak Edgar H. Schein taraf?ndan geli?tirilen endeksin Türk kültürüne uyarlanm?? biçimidir.

Format: Yaz?l? anket veya de?erlendirme formu. Toplam 114 maddeden olu?maktad?r (92 STE +

ARABPSYCHOLOGY.COM

22 Giri?imcilik Özelli?i).

Language Available: Türkçe.

Population Group: Yüksekö?retim ö?rencileri (Fakülte ve meslek yüksekokulu ö?rencileri).

Age Group: Yeti?kin (Genellikle 18 ya? ve üzeri üniversite ö?rencileri).

Population Details: Çal??ma, ba?ar?l? giri?imci alg?s?n? ölçmek üzere yüksekö?retim kurumlar?nda ö?renim gören bireyleri hedef alm??t?r. Bu popülasyon, gelecekteki i? gücünü ve potansiyel giri?imcileri temsil etmektedir.

Test Methodology: Ölçek, 7'li Likert derecelendirme sistemi kullan?larak uygulan?r. Kat?l?mc?lardan her bir maddeyi, "1=Karakteristik bir özellik de?ildir" ile "7=Tamamen karakteristik bir özelliktir" aral???nda de?erlendirmeleri istenir.

Anahtar Kelimeler

Stereotip Alg?s?, Giri?imci Profili, Sosyal Bili?, Yüksekö?retim, Yönetim Psikolojisi, Kariyer Alg?s?, Giri?imcilik.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Sorumlu yazar?n ORCID bilgisi kaynakta belirtilmemi?tir.

Affiliation Email addresses: omerantalyali@sdu.edu.tr (Sorumlu Yazar: Ömer Lütfi ANTALYALI).

Correspondence Address: Süleyman Demirel Üniversitesi, Türkiye (Sorumlu yazar?n kurumu).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Schein Tan?mlay?c? Endeksi'nin bu uyarlamas? 2017 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in akademik amaçl? kullan?m? için genellikle yazar izni gerekmektedir. Kullan?m ve telif ücretleri hakk?nda kesin bilgi almak için sorumlu yazar Ömer Lütfi Antalyal? ile do?rudan ileti?ime geçilmesi önerilir.

Orijinal makalenin tam metni Dergipark üzerinden eri?ime aç?kt?r: dergipark.org.tr

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: schein-tanimlayici-endeksi-ste-toad.pdf

Kaynaklar

ARABPSYCHOLOGY.COM

Antalyal?, Ö. L., ve Özkul, A. S. (2017). Fakülte ve meslek yüksekokullar?nda ba?ar?l? giri?imci alg?s? ve cinsiyet rolü stereotipleri ile ili?kisi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 9*(21), 1-23. https://doi.org/10.20875/makusobed.317235

Schein Tan?mlay?c? Endeksi (STE) Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek 7'li Likert tipinde derecelendirilmi?tir (1=Karakteristik bir özellik de?ildir. 4=Orta düzeyde karakteristik bir özelliktir. 7=Tamamen karakteristik bir özelliktir.).

Schein Tan?mlay?c? Endeksi (STE) (92 Madde) Örnekleri:

Merakl?
Tutarl?
Para ile ödüllendirilmeye çok istekli
Kendi kendine yetece?ine güvenir.

Giri?imcilik Özellikleri (22 Madde) Örnekleri:

Azimli
??ine ba?l?l??? yüksek
Kendini amac?na adar.
Tutkulu

ARABPSYCHOLOGY.COM